

bekvemme sig til at staa op paa Folketingets Talerstol og udtale denne Selvfølgelighed. *Husmændene* har den samme Ret til at beskæftige sig med Politik som andre Statsborgere, men *Husmandsforeningerne* har lige saa lidt Ret til at befatte sig med Partipolitik som Landboforeningerne og andre faglige, saglige, økonomiske Sammenslutninger.

Johannes Pedersen: Jeg vil blot gøre en kort Bemærkning i Anledning af, at den højtærede Landbrugsminister fremdrog en Udtalelse af mig, som han sagde, at jeg havde fremført som hidrørende fra en Husmandskone. Den stammede nu ikke fra en bestemt Husmandskone, thi der var flere, der sagde det samme. Den højtærede Landbrugsminister opfattede det saaledes, at det drejede sig om hans Stilling til Sagen. Der herskede i Almindelighed i Sommer den Opfattelse blandt de vedkommende, at det ikke kunde nytte at søge denne Understøttelse, fordi der ikke blev saa mange som før, der kunde faa den. Jeg har ingenlunde givet en forkert Fremstilling af Sagen overfor de vedkommende Kvinder, idet jeg tværtimod svarede dem, at jeg ikke troede, der endnu var sket nogen Indskrænkning paa dette Omraade.

At den højtærede Minister er saa afgjort en Modstander af Driftsaaenene, forstaar jeg ikke. Der er spurgt mig privat, om jeg personlig mente, at det kun var dem, som ikke var Statshusmænd, der skulde have Del i disse Laan. Jeg for min Del vil absolut ikke have Statshusmændene undtagne, thi er der nogen, der trænger til Driftsaaen, er det særlig Statshusmændene, der ikke kan pantsætte deres Ejendom yderligere og har Møje med at faa Kautionslaan. De trænger derfor særlig til at blive delagtige i disse Laan, naar vi en Gang faar dem bevilgede paa Finansloven, og jeg haaber, det vil ske. Det er ikke en Sag, som Husmændene herefter vil tage op, nej, de har allerede taget den op. Om Andragendet er indsendt til den nuværende Landbrugsminister eller til en tidligere, skal jeg ikke kunne sige, men det er indsendt, og Tanken er oppe i Husmandsstanden.

Zahle: Ligesom Husmændene selv personligt har Lov til at drive Politik, saa meget de vil, saaledes har de ogsaa den samme Ret gennem deres eneste Organ, Husmandsforeningerne. Lige saavel som Fællesrepræsentationen for Haand-

værk og Industri kan være Medindbyder til et Møde, paa hvilket der protesteres mod det nu foreliggende Grundlovsforslag, lige saa godt kan Husmandsforeningerne indbyde til et Møde, hvor der vedtages en Resolution, der udtaler Tilslutning til dette Grundlovsforslag. Husmandsforeningerne har samme frie Ret og Adgang som Landboforeningerne, som Fællesrepræsentationen for Industri og Haandværk og som alle andre Foreninger, uanset om de faar Statsunderstøttelse eller ej, til at indbyde til Møder, hvor der holdes politiske Foredrag, og hvor der vedtages politiske Resolutioner. Det samme gør jo Sygekasserne. Skulde det være dem forbudt at holde politiske Fester, noget, der skaffer Sygekasserne store Indtægter? Det er aldeles ikke til at hævde, at Husmandsforeningerne ikke skulde have Lov til at afholde politiske Møder eller være Medindbyder til Møder, hvor der vedtages politiske Resolutioner. Derfor har Husmandsforeningerne som Organ for Husmændene den samme frie Ret og Adgang til at øve Politik som alle andre frie Sammenslutninger af Statsborgere. De har kun den samme Begrænsning som alle andre Foreninger, der faar Statstilskud, at de ikke maa benytte Statstilskuddet til Udøvelse af Partipolitik. Det er den eneste Begrænsning, der er, og det er ikke muligt for den højtærede Minister at paavise nogen som helst anden.

Tange: Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) lyste før efter Husmændene. Naar jeg ikke tidligere har taget Ordet i denne Sag, er det bl. a., fordi jeg ikke har ønsket, om jeg saa maa sige, at gaa det ærede Medlem i Bedene i det Spørgsmaal. Det ærede Medlem plejer jo at have en Slags Patent paa at tale om Husmandsforeninger og Husmandsbevillinger. Jeg har ikke ønsket at gøre ham Rangen stridig i saa Henseende. Naar jeg nu tager Ordet, er det da ikke særligt, fordi det ærede Medlem har kaldt paa mig som Husmand, men for at gøre et Par rent saglige Bemærkninger, før denne Sag gaar til Afstemning. Jeg har i og for sig Sympati med Forslaget om at give Husmandsforeningerne de 15,000 Kr., der foreslaas ved Ændringsforslaget. Naar jeg desuagtet vil stemme imod det, er det, fordi jeg tror, at den Maade, hvorpaa dette Ændringsforslag er fremkommet og blevet begrundet, ikke er egnet til at faa disse Bevillinger ind i det rette Spor. For mig